

9 771227 73 7969

(साहित्य कला र संस्कृति : सबैको साम्रज सम्पत्ति)

शब्दाङ्कुर

(साहित्यप्रधान मासिक)

पर्यटन कविता विशेष

असार २०८३

२५७

(साहित्य कला र संस्कृति : सबैको साभ्रा सम्पत्ति)

शब्दाङ्कुर

(साहित्यप्रधान मासिक)

२०८३ असार (Jun–Jul 2026)

वर्ष २५ अङ्क ९ पूर्णाङ्क २९७ (Year 25 Issue 9 Total issue 297)

सल्लाहकार : प्रा.डा. गोविन्दराज भट्टराई र प्रा.डा. जीवेन्द्रदेव गिरी

प्रधान-सम्पादक	: धीरकुमार श्रेष्ठ
सम्पादक	: भोगेन्द्र लिङ्देन, गोविन्द घिमिरे, टेकेन्द्र चेम्जोङ र सागर फुयाँल
कला संयोजन	: राजेश मानन्धर
व्यवस्थापन	: तुलसीकुमार कन्दङ्वा
अतिथि सम्पादक	: शेखरकुमार श्रेष्ठ
अङ्ग्रेजी अनुवाद	: चन्द्रबहादुर लामा
वेबसाइट	: https://sabdankur.com http://bit.ly/sabdankur
आवरण	: गोपालेश्वर मन्दिर, फर्पिङ, काठमाडौँ
आवरण फोटो	: सौरभ केसी
ISSN	: 2773-7969

पर्यटन कविता विशेष
(With English Translation)

मूल्य रु. २५/-

पत्रिकाको ठेगाना

sabdankur@gmail.com/sabdankur58@yahoo.com

काठमाडौँ, नेपाल मोबाइल नं. ९८४९-३६२०३२

वितरक : साहित्यिक पुस्तक पत्रपत्रिका सप्लायर्स, चावहिल, काठमाडौँ

०१-४४९७३५९/९८४९-९४४९६७/९८४९-७२९६७६

यस अङ्कभित्र (पर्यटन कविता विशेष)

निकुञ्ज: विष्णुविभु घिमिरे ३, यात्राको जादु : किशोर पहाडी ४, तीनजुरे : विश्वविमोहन श्रेष्ठ ५, यात्रामा : राजेन्द्र शलभ ७, खुट्टा नकमाउनुहोला : नारायण तिवारी ८, यात्रारत छु : प्रमोद प्रधान ९, नचिमोटीकन : विधान आचार्य १०, नेपाल : रामगोपाल आशुतोष ११, आउनुहोस् पर्यटक : मुरारि सिग्देल १३, सानो संसार : दीपक लोहनी १५, यायावरहरूको विश्राम : धनवन्तरी मिश्र १६, अतिथि देवो भवः : सुभाषचन्द्र पौडेल १७, पर्यटकीय स्थल : सविता के.सी. १८, वैतरणी तिमी ! : स्नेही शिव १९, पर्यटन : बालकृष्ण श्रेष्ठ २०, बाटो, नक्सा... : नवीनराज पाण्डे २१, पर्यटकीय स्थल : सरिता बलामी २२, पर्यटन हाम्रो आधार : रजनी खत्री २३, चराहरूको देशमा : अच्युत घिमिरे २४

बाली अभिमत

साहित्य समाजसँग जोडिनुपर्छ । कारण, साहित्य समाजकै उपज हो । साहित्य समाजभन्दा भिन्न हुन सक्तैन । समाज जस्तो छ त्यसैको प्रतिरूप साहित्यले देखाउँछ । समाज निरपेक्ष भएर साहित्य एकलै अगाडि जान सक्तैन । यसर्थ समाजसँग घनिष्ट रूपले सम्बद्ध भएर अगाडि बढ्दा नै दुवैको हितमा दुवै प्रयुक्त हुन सक्छन् । यी दुईको गति र दिशा पृथकियो भने दुवैका बिच दूरी घट्नुभन्दा बढि नै रहन्छ । यसबाट न त साहित्यको न त समाजको नै हित हुन्छ । समाज सापेक्ष साहित्यले समाजको असली प्रतिविम्ब प्रतिविम्बन गर्न सक्छ । समाजको विकृति र विसङ्गतिको उत्खनन गरिदिएर यसले समाजलाई दिशाबोध गर्न सक्छ । यसबाट समाजले साहित्यमार्फत मार्गदर्शन प्राप्त गर्न सक्छ । यसर्थ समाज र साहित्य एउटै सिक्काका दुई समान पाटा हुन् ।

समाज विकासको चरणमा छ । समाज त्यस्तै छैन जस्तो हिजो थियो । हिजोको समाज आज परिवर्तन भइसकेको छ । यो निरन्तर परिवर्तनको क्रममा छ । यसैले आजको समाज भोली यही रूपमा रहिरहँदैन । यो निश्चित छ । समाजसँगसँगै साहित्य पनि विकासको चरणमा छ । यो हिजो जस्तो थियो आज त्यस्तै छैन । आज जस्तो छ भोली त्यस्तै अवश्य रहँदैन । यो अवश्यम्भावी छ । यसैले साहित्यलाई समाजको तिथिमितिविनाको इतिहास भनिन्छ । भनिन्छ पनि, इतिहासले तिथिमितिबाहेक अरु कुरो भुटो भन्छ भने साहित्यले तिथिमितिविना अरु कुरो सत्य भन्छ । समाजको यथार्थ वस्तुस्थितिका बारेमा साहित्यले मात्र वर्णन गर्छ । समाजसँगै जन्मिएको साहित्य हिजोका दिनमा मानिसको जिब्रो जिब्रो र कान कानमा जीवित थियो । एकले अर्कोबाट सुन्ने र सुनाउने क्रममै यसले जीवन पाइरहेको थियो । यसको लामो परम्परालाई वर्णहरूको आविष्कारले अभिलिखित हुने र पछिसम्मका लागि सङ्गृहीत गर्ने चरणमा पुऱ्यायो । प्रविधिका कारण साहित्य हिजोभन्दा आज निकै अगाडि बढिसकेको छ । समाज विकासकै क्रममा पर्यटन सुरु भयो । प्रारम्भमा नितान्त जीविकाकै खातिर घुमन्ते जीवन अपनाइयो भने पछि पछि जब स्थायी बसोबासको व्यवस्था हुन थाल्यो तब पनि मानिसले घुमन्ते चरित्रलाई त्याग्न सकेन र पर्यटन आविष्कृत भयो । विभिन्न भूगोल र समाजको जानकारी लिने हेतुले सुरु भएको पर्यटनको महत्त्व निरन्तर वृद्धिको क्रममा छ । हिजो पैदल यात्राका रूपमा तय गर्नुपर्ने दूरी आज जल, थल र हवाई तीनै माध्यमबाट सहजै सम्पन्न गर्न सकिन्छ । हिजो बर्सेवर्ष लाग्ने गरेको पर्यटन आजका दिनमा अकल्पनीय रूपमा छिटो हुन्छ । यसकै कारण कतिपय देश र समाजले नवीन युगमा पाइला टेकेका छन् भने आफूसँगै अरुलाई पनि अगाडि बढ्न उत्प्रेरित गरेका छन् । भाषा, संस्कृति, साहित्य, रीतिरिवाज, भूगोल आदिबारे जानकारी आदानप्रदान गर्ने काम पर्यटनकै कारण सम्भव भएको छ । यसबाट सामाजिक मात्र नभई आर्थिक विकासमा समेत टेवा पुग्दै छ ।

पर्यटनको यही महत्त्वलाई मध्यनजर गरी सानै रूपमा भए पनि टेवा पुगोस् भनी २०८२ साल माघ २४ गतेका दिन सुसेली साहित्य प्रतिष्ठान, वर्तमान कविता समूह, साहित्यिक अनलाइन पत्रिका शब्दपथ र शब्दाङ्कुरको संयुक्त आयोजनामा फर्पिङमा कवितागोष्ठी आयोजना गरिएको थियो । सोही अवसरमा वाचित कवितालाई अङ्ग्रेजीमा समेत अनुवाद गरी पहिलो अङ्कका रूपमा प्रस्तुत गरेका छौं । निकट भविष्यमा बाँकी कवितासहित दोस्रो अङ्क प्रस्तुत गर्ने छौं ।

- प्रधान सम्पादक

निकुञ्ज

विष्णुविभु धिमिरे

मानिस मानिससँग बाँचेर
मानिस हुँदेन
कल्पनाको आकाश छुन
चराहरूसँग बाँच्नुपर्छ
साहस र स्वाभिमानको जीवन बाँच्न
बाघहरूसँग सिक्नुपर्छ ।

उन्मुक्त खुसी बाँड्न
मयूरहरूको नाचबाट सिक्नुपर्छ

आफ्नो लक्ष्यलाई निरन्तर गाँस्न
हात्तीजस्तै निरन्तर लम्किरहन सक्नुपर्छ
यसरी एउटा सफल मान्छे हुन
यसरी एउटा सफल मान्छे बाँच्न
निकुञ्जसँग सधैं सधैं सिक्नुपर्छ

जङ्गललाई त्यसै मङ्गल भनेको होइन
टाढा बस्यौ भने
तिमी सजिलै सास फेर्न सक्दैनौ
विनाश गन्यौ भने
तिमी राम्ररी पानी पिउन पाउँदैनौ ।

फूलहरू सुन्दर हुन्छन्
तिमीलाई थाहा छ
ती जङ्गलमै फुल्छन्
ती फूलका
असङ्ख्य रङ र बास्नाहरूबाटै
तिमी आफ्ना मनभरि भरि
सुन्दर भावना जन्माउन सक्छौ
एकपटक पाएको यो अनमोल जुनीलाई
प्रकृतिको सुन्दर उपहार बनाउन सक्छौ ।

यी रूखहरू जोगाइराख्यौ भने
तिम्रा आफ्ना सन्तान र दरसन्तान
जोगाइराख्ने छौ
तिमी युग युगसम्म
माया लहलह बनाइराख्ने छौ
यसरी तिमी
युग युगसम्म नओइलाई
हरियो हरियो बाँचिरहन सक्छौ ।

यात्राको जादु

किशोर पहाडी

आकाशमाथि उड्दै गर्दा
तिमीले भन्यौ-
'म नेपाल घुमेर फर्कँदै छु ।'
ठमेल, पप, हेभीमेटल र ब्लुजको ध्वनि सुनेर फर्कँदै छु,
वसन्तपुर : जीवन्त कुमारी र मदहोस क्याफे हेरेर
फर्कँदै छु,
माछापुच्छ्रे : घामको स्पर्शमा आँसु भाउँ गरेको देखेर
फर्कँदै छु
सिट नम्बर 57A किन त्यति धेरै आकर्षक ?

नौ घण्टा लामो यात्रामा जब
तिमीले आफ्नो गाला भुयालमा अड्यायौं,
छेकियो बाहिरको चन्द्रमा,
तर भित्र तिमी नै चन्द्ररूपमा देखियौ ।
केबिनका बत्तीहरू जब साँभ जस्तै ओभाउँदै गए,
इन्जिनको स्थिर र गुन्जनसँग उड्दै उड्दै हराउँदै गए,
तिस हजार फिट उचाइमा
एयर होस्टेजले स्कचको पेग जब दिइन् मेरो हातमा
चन्द्रमा तिम्रो केशराशिमा भुन्डिएको देखेछु
अपलक ।

अँध्यारैअँध्यारोमा टुङ्गिँदो यात्रा
पाङ्ग्राहरूले धावनमार्ग छुने तयारी गर्दा
यात्राको जादु समाप्त भएपछि पो सोध्दोरहेछु तिमीलाई-
'तिमीलाई पोखरा कस्तो लाग्यो ?'
'तिमीलाई ठमेल कस्तो लाग्यो ?'
आकाशमा छुटेको हाम्रो मौनता त
अभै 57A मै पो बसिरहेको रहेछ
ह्यान्डक्यारीको खोजीमा ।

तीनजुरे

विश्वविमोहन श्रेष्ठ

आहा ! कस्तरी खुलेको छ आकाश
 निलो निलो समुद्रको
 विशाल छातीजस्तो
 माथि माथि तीनजुरेको
 म अवाक् टोलाएर हेरिरहेछु
 तल तल पल्टिएर
 फलँचामा जिरीखिम्तीको
 बिस्तारै बिस्तारै बिनाकुनै पदचाप
 उडिरहेछ बगरैबगर
 पिँगुवाको यो धूपकुहिरो
 देखिन्न केही
 कस्तरी छोपेको छ यसले
 मुहार तीनजुरेको
 मुख खौँचैखौँच ओर्लँदै-उक्लँदै
 आइपुगेको छु ।
 पुस्रन्दिनको नियाम्रो पाखोलाई छिचोलेर
 शिखरमा वसन्तपुरको
 खुला/

सुनसान/

सर्वत्र एकान्त/

चकमन्न

मानौँ शान्ति छ/
 मात्रै शान्ति
 काखमा तीनजुरेको
 म नियाल्छु
 घामको सानो भुल्का
 छस्स छिरेको छ
 छोएर पसिनाको लफ्रक्क
 धूपकुहिरोको पत्रपत्रभिन्न पनि
 यत्रतत्र
 यहाँ त गुराँस छ ।

आहा ! लालीगुराँस
यत्रतत्र सर्वत्र
रातो/सेतो/बैजनी
त कतै पहुँलो
म हेरिरहेछु-
ओर्लिरहेछन् सुकुमारीहरु
आहा !

गुराँस सिउरेर चुलोमा
लाली लिएर गालामा
मुस्कान लिएर ओठमा
ज्योति लिएर मुहारमा
मदमस्त/

मदहोस

म सोचिरहेछु
त्यो बैस कसको हो
सुकुमारीको हो कि गुराँसको
म उनीहरुको लचकलाई हेर्छु र
सम्फन्छु
तीनजुरे तिमीलाई
म उनीहरुको कम्पनलाई हेर्छु र
सम्फन्छु
तीनजुरे तिमीलाई
म उनीहरुको फक्रँदो बैसलाई हेर्छु र
सम्फन्छु
तीनजुरे तिमीलाई
म ढल्दो छु
निरन्तर ढल्दै गइरहेछु
तथापि यो ढल्दो उमेरमा पनि
म सम्फन्छु
सदा सम्फिरहन्छु
तीनजुरे !
त्यो लालीगुराँस र तिमीलाई !

^१तीनजुरे - २२ थरीको गुराँस फुल्ने तेह्रथुम जिल्लाको एक मनमोहक लेक

^२जिरीखिम्ती, ^३पिँगुवा, ^४पुस्रन्दिन-तेह्रथुम जिल्लाको सदरमुकाम म्याग्लुङ जाँदा बाटोमा पर्ने विभिन्न स्थल र नदीनालाहरु ।

यात्रामा

राजेन्द्र शलभ

हिँडेपछि न हो कहीं पुगिने
हिँडेपछि न हो केही नयाँ अनुभव गरिने
हरेक यात्राले
केही न केही दिन्छ
मिठो या नमिठो सम्झना ।

०

यात्रामा थोरैले मात्र पनि
खुसी दिन सक्छ ।
जस्तो कि छेउको सिटमा
तपाईंमाथि ढल्केर सुत्ने
अपरिचित सहयात्री परेन भने,

नयाँ ओछ्यानमा
राम्रो निद्रा पन्यो भने,
जाडो यामको यात्रामा
बिहानै घाम लाग्यो भने,
आफूलाई मन पर्ने स्वादको
मिठो चिया खान पाइयो भने,
यत्तिकै खुसी हुन्छ- मन
हो ! धेरै चाहिन्न खुसी हुनलाई ।

०

र, दुःखी हुनलाई पनि धेरै चाहिन्न
जे सम्झेर पनि दुःखी हुन सकिन्छ
जस्तो कि -
बसको साटो हवाई यात्रा गर्न पाए
यति धेरै जिउ दुख्दैन थियो,
राति खाना पनि कस्तो नमिठो,
सिरानी पनि कस्तो अरअरो- निद्रै परेन,
बेकारमा यति टाढा आइयो
सोचेको जस्तो रहेनछ - यो ठाउँ,
समय र पैसाको खती मात्र
हो ! दुःखी हुन पनि सजिलो छ ।

०

हजुर ! यात्रामा
थोरैले पनि खुसी दिन सक्छ
अथवा धेरैले पनि दुःखी बनाउन सक्छ
तपाईंमा नै भर पर्छ
त्यो यात्राले तपाईंलाई के दियो ?
मिठो या नमिठो सम्झना ।

०

तपाईं सम्झिनोस् त-
पछिल्लो यात्राले तपाईंलाई के दियो ?

खुट्टा नकमाउनुहोला

नारायण तिवारी

जहाजबाट हेर्दा देखें
 कति राम्रा हाम्रा गाउँ
 घरहरू/मानिसहरू
 पहाड/नदीनाला
 रूख/बिस्वाहरू
 - सबै मसिना, साना साना,
 रमाइला...
 कति राम्रो हाम्रो नेपाल !
 त्यसलाई अभै नजिकबाट छाम्न,
 सुमसुम्याउन र भोग्न आतुर म
 हवाईजहाजबाट ओर्लिँएँ
 र, पुगें नजिकै
 अनि देखें-
 फाटेको घरको धुरी
 चिथ्रा चिथ्रा पहिरनमा
 मरन्व्याँसे मान्छे भन्न नसकिने
 शोक र भोकले ग्रस्त
 नेपाली मान्छे !
 खोइ राम्रो रहेछ र हाम्रो जिन्दगी
 खोइ रमाइलो रहेछ र हाम्रो नेपाल
 पहाड, नदीनाला, रूखबिस्वाहरू बोल्दैन्
 छाती चिरिएका मानिसका कुरा
 न गुराँस, न हिमाल- कसैले खोल्दैन्
 विदेशीले भएँ-
 हवाईजहाजमा उडेर तपाईं पनि नेपाल हेर्दै
 नरमाउनुहोला
 हवाईजहाजबाट ओर्लिएर यी 'होचा'
 मान्छेका नजिक पुग्न
 खुट्टा नकमाउनुहोला... !

यात्रारत छु

प्रमोद प्रधान

जङ्गलको छेउछाउबाट
चराहरूको चिर्बिर चिर्बिर सुन्दै
हिँडिरहेछु यात्रामा ...
बादलका बुझाहरूसँग
गर्दै लुकामारी
उडिरहेछु आकाशमा ...
हिँडनुको आनन्द अनुपम छ ।
स्वाद लिँदै हिँडिरहेछु

उड्नुको मज्जा बेग्लै छ
निर्विघ्नताका साथ उडिरहेछु ।
हिँडिरहेछु ...
र, पुगिरहेछु खोला र नदीका बगरहरूमा
तरेली परेका पहाडहरूमा
हिमाच्छादित हिमालहरूमा
तोरी लहलहराइरहेका समथर फाँटहरूमा
प्रत्येकपल्टको हिँडाइमा
लिइरहेछु फरक फरक अनुभव
मन्दिरमा पुगिरहेछु र
अनुभव गरिरहेछु स्निग्ध शान्ति
गुम्बामा पुगिरहेछु र
वार्ता गरिरहेछु आफ्नै मनसँग
हराइरहेछु-
अन्तुको सूर्योदयसँगै
हराइरहेछु-
कहिले फेवातालमा देखिने
माछापुच्छ्रेका तरङ्गित सौन्दर्यसँगै
अमरगढीका किल्लाहरूको सौर्य
अनुभव गरिरहेछु
सिन्धुलीगढीका रोमाञ्चक साहस-कथा
बाँडिरहेछु ।
टनकपुरमा पुगेपछि बल्किन्छ पीडा
सुस्तामा पुगेपछि दुख्छ घाउ
तैपनि, हिँडिरहेछु म
आफ्नै देशको प्रकृतिसँग
आफ्नै देशको संस्कृतिसँग
यात्रारत छु आफ्नै भूगोलहरूमा ।

नचिमोटीकन

विधान आचार्य
(सातदोबाटो, ललितपुर)

प्रिय पर्यटक !
म पनि तिम्रो देश घुमेको हुन सक्छु
केही बेर त्यहाँको स्वतन्त्रतामा
रमाएको हुन सक्छु
छोटा र धागो जत्रा त्यान्द्रे लुगामा
लाजलाई लजाउन लगाएका
राता पर्दाहरूको
सहर मैले पनि देखेको छु !

तर मैले कहिल्यै तिनलाई
मेरो देश फर्केर, गरिँउपहास
बरु भनै सहकर्मी र विद्यार्थीलाई
यही विविधता हो संस्कृतिको ।

म कहाँ दुख्छु भने
आर्यघाटमा शवमाथि चढेको फूलको माला
जब चितामा जानुअघि उतारेर पानीमा बहाइन्छ
तिम्रा लामा सुँड भएका क्यामेरा तेर्सिएर
नदी प्रदूषित भएको क्याप्सन चढ्ने
तस्बिरमा तिनलाई अनुवाद गराइदिन्छन् ।

मैले तिम्रा चिहानस्थललाई
बढ्दै गएका आयतन नापेर मानव र भूउपयोगको
सूचकाङ्क निकालेको छैन
न त खिचेर कुनै डकुमेन्ट्री बनाएको छु ।

मेरो संस्कृति मैलाई छोडेर
आफ्नो संस्कृति आफैँसित राखेर
तिमी मेरा घरमा आऊ, मलाई तिम्रा घरमा बोलाऊ ।

म मेरै आनीबानीमा रमाउँछु
तिमी तिम्रै आनीबानीमा रमाऊ ।

नेपाल

रामगोपाल आशुतोष
(भक्तपुर)

आठ ठाउँमा उभिन्छ पृथ्वी
र आकाशको उचाइ नाप्छ ।

हिमालहरू
चट्टानको बोभ होइनन्,
साहस र मौनताका
सेता विश्वविद्यालय हुन् ।

जहाँ
आफैलाई जित्ने
धैर्यको परीक्षा दिने मान्छे पुग्छन्
र, सफलताको सेल्फी खिचेर फर्कन्छन् ।

सबैभन्दा होचो उपत्यका घुम्न
आँखा मिच्दै
सखारै आइपुग्छ- घाम
र, उच्च स्थानको ताललाई
ऐना बनाएर
हेर्छ आफ्नै अनुहार- हिमालले ।

सेफोकसुन्डो, चछोरोल्या
आफ्नै जोखिम जोखिमपूर्ण स्वभाव हेर्दै
निलो आँखाको
गहिरा तालभैँ टोलाइरहन्छन् ।

लामा नदीहरू
हजारौँ वर्षको लामो कथा बोकेर
समयसित वेग मागेर दौडिरहन्छन् ।

यहाँका ढुङ्गाले इतिहास सुनाउँछन्
मन्दिर, महल, दरबार र बस्तीहरू

कला देखाउँछन्,
यहाँको हो पहिलो गुञ्जन
नमो तस्स भगवती अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स ।

बुद्धको बोली,
शान्तिको गुञ्जन-नारा होइन,
जीवन पद्धति हो ।
धर्मको यात्रा
अहिंसाको पुकार- विभाजन होइन,
विश्वबान्धव हो ।

यो केवल दृश्य होइन
आनन्दको आभास
प्रेम, शान्ति र अहिंसाको देश हो ।

प्रकृति, संस्कृति, इतिहास र सभ्यताले
संस्कारको न्यानो
सत्कार, सुरक्षा र संरक्षण सुनिश्चित गर्छ ।
जोखिम यात्रा
दृश्यावलोकन
तपस्या गर्ने पर्वत
हिँड्दै पुग्ने हिमाल
प्यारागलाइडिङ
बन्जी जम्पिङ
आउने अतिथिहरूले
मात्र फोटो खिच्दै नन्,
थोरै प्रेम, थोरै विनम्रता
र, अथाह सम्झना
हृदयको क्यामरामा पोको पारेर फर्किन्छन् ।

शब्दाङ्कुरका वितरक
साहित्यिक पुस्तक पत्रपत्रिका सप्लायर्स
चावहिल, काठमाडौं,
फोन : ०१-४४९७३५१/९८४१-१४४९६७/९८४९-७२९६७६

आउनुहोस् पर्यटक महोदय

मुरारि सिग्देल
(गोकर्ण, काठमाडौं)

आउनुहोस् पर्यटक महोदय !
आँखाले हेर्न भ्याएजति
उत्तरका हिमशृङ्खला
हेरिहाल्नुहोस् ।

कलाको राजधानी कान्तिपुर
काष्ठकला, मूर्तिकला
चोक र डबलीमा

उदाएको वृद्ध बाजेबज्यैको मुस्कान
हेरिहाल्नुहोस् ।

हरियो जङ्गलभित्र
हात्तीहरू छन्
गैंडाहरू छन्
चराहरू छन्
सिमसार तालहरू छन्
यी तालहरूमा चर्न
साइबेरियादेखि चराहरू आउँछन्
हेरिहाल्नुहोस् ।

पर्यटक महोदय !
म हरियो फाँट हुँ
सम्पूर्ण नेपालीको अन्नभण्डार
हेरिहाल्नुहोस् ।

अबको केही वर्षपछि
कालापत्थर हुने छन् हिमालहरू
काष्ठकला चोइटिएर
उप्केर,
घोटिएर
खुइलिएर जाने छन् ।
पापीहरू बढ्ने छन् ।
धेरै पाप गर्ने भक्तहरू बढ्ने छन्
धेरै पूजाले, अबिर केसरीको धेरै प्रयोगले
जीवन्त कला
अमूर्त कला बन्ने छ,

लिच्छवि कालीन सम्पदाहरू
चोक र डबलीसँगै

अस्ताउने छन्
वृद्ध बाजेबज्यैहरू !

जङ्गल कङ्क्रिटको जङ्गलमा
रूपान्तरण हुने छ ।
बस्तीहरू जङ्गलतिर धकेलिने छ ।
जङ्गलसँगै हराउने छ, पर्यावरण ।

हराउने छ
घाँसहरू
मृगहरू
बाघहरू
हातीहरू
गैंडाहरू
सुकने छन् तालहरू
हराउने छन्
माछाहरू

आउने छैनन् साइबेरियादेखि चराहरू
फाँटहरू कङ्क्रिट थुप्रेपछि हरियो हुन छाड्ने छ
आयातबाट आफ्नो भण्डारमा भर्नुपर्ने छ ।

मान्छे माटो बन्ने छ ।
उर्वर हुने छैन माटो
विषाक्त विम्ब मात्र हुने छ ।

पर्यटक महोदय !
भविष्यमा
हेर्न बाँकी केही हुने छैन ।
अहिल्यै हेरिहाल्नुहोस् ।

सुन्नुहोस्, त पर्यटक महोदय !
भोलि हाम्रा सन्ततिले
के देखाएर
खालान् ?

(murarisigdel321@gmail.com)

सानो संसार

दीपक लोहनी
(कुरिलोघर, काठमाडौं)

आँखाहरू भन्छन् -
जति नै हेरे पनि नसकिने रै'छ यो संसार ।

यी हिमाल
यी पहाड
यी भरना
निरन्तर बगिरहने यी रहस्यमयी नदीनालाहरू
र, सुतेको शान्त समुद्र
जति नै पिए पनि भन् बद्दोरहेछ प्यास ।

मस्तिष्क भन्छ -
जति नै पढे पनि नसकिने रै'छ यो संसार ।

यी बस्ती,
यी धरोहर,
यी जीवित कला/यी अमूर्त कृति
भाषा, भेष, संस्कार र संस्कृतिका यी अनन्त
फैलावट
अनि सभ्यताका अनेक कालखण्डहरू
जति नै पढे पनि नभरिँदो रै'छ ज्ञानको तृप्ति ।

पाइलाहरू भन्छन् -
जति नै हिँडे पनि नभेटिँदो रै'छ
यो सानो संसार ।

अस्ट्रेलियामा शब्दाङ्कुर पाइने ठाउँ

शब्दाङ्कुर बुक्स एन्ड पब्लिकेसन, अस्ट्रेलिया

sabdankuraustralia@gmail . com | Phone: 061 -0403721631 (Whats App and Viber)

सिडनी, अस्ट्रेलिया

यायावरहरूको विश्राम

धनवन्तरी मिश्र 'कात्यायन'
(चाबहिल, काठमाडौं)

हामी यायावरहरू विश्राम खोज्दै छौं
एक ब्रह्माण्डको खोजीमा छौं
जहाँ, हामीले हाम्रो भन्न सक्ने छौं

भूगोलको गोलभित्र
गोलार्धको परिधिभित्र
आत्माको हृदयभित्र
क्षितिजमा धुन बजाउनेसँगै
गह्वाहरूमा बाउसेहरूसँगै
खेतालाहरूलाई खाजा बोक्दै
पछ्यौरीले मुन्टो लुकाएकीसँगै
हामी अलि बेर भुम्न चाहन्छौं

घनघोर वनका बुट्यानहरू
आकाशलाई ललकार्ने शिखरहरू
कोसी-टप्पुका रामसारहरू
राराका रङ्गीबिरङ्गी इन्द्रेणीहरू
हाम्रा स्वप्नहरू हुने छन्

मस्तकका धर्साहरूलाई चुनौती दिँदै
अज्ञात बस्तीहरूमा

नवीन रेखाहरू कोर्न भौँतारिएका हामीहरू
सुन्दरीजल, रूसेलगायत
पाखापखेस्का भरनाहरूमा स्नान गर्ने छौं

ल्होमन्थाङका साङ्ग्रिलाहरूको
दिव्य सुवासयुक्त
हृदय तरङ्गित पार्ने
एकान्तमा सहवासको भङ्कार उत्पन्न गराउने
उन्मुक्तिको भावलहर सृजना गर्ने शृङ्खलाहरू
हाम्रा धड्कनहरू हुने छन्

सौराहाको मध्य भाडीमा
एकसिंगेसँग जिस्केर दगुर्दै
'पाटे'को राता नयन ज्वालासँगै
प्रेमले

प्रेमिल हुँदै
पन्जा लडाउने छौं

मान्माको अजड्ग चट्टानी भिरमा
भिरमौरीको गोलासँगै/महको मधुमास
इलामको हौंसपोखरी सुनगाभाको स्वर्गमा रन्दै
सिँजामा मार्सी उमाल्ने छौं

मोरङमा आँटा बेलन
गढीमा सिस्नो उमाल्न
सुदूर पश्चिममा देउडा गाउन
स्व-मृत्तिकामा कुद्न-खेल्न
जाग्न-जगाउन

किरात समुदायसँग ढ्याङ्कु पुर्नेमा
सङ्गिनी नृत्यमा रमाउन
ज्यापुसँग धिमे बजाउन
फागुमा रङ्गीन बन्न ...

हामी यायावरहरू
अलौकिक यात्रा गर्दै छौं
स्वर्गभूमिमा विश्राम लिँदै छौं

अतिथि देवो भवः

सुभाषचन्द्र पौडेल 'भीमफेदीया'
(धुम्बाराही, काठमाडौं)

तिमी
मेरो ठाउँमा आउँदा
तिमीसँगै धेरै कुरा आउँछन्
तिम्रो संस्कार
तिम्रो व्यवहार
तिम्रो अनुभव र अनुभूति
अनि केही रकम पनि

जुन मेरा लागि
मार्गदर्शन बन्न सक्छ ।

जुन पृथ्वीमा म छु
त्यही पृथ्वीमा तिमी पनि छौ
भौगोलिक विविधताअनुसार
तिमीसँग केही होला
मसँग पनि केही छन्
तिमीसँग समुद्र होला
मसँग हिमाल छ, पहाड छ र तराई छ
प्राकृतिक ताल, तलैया र भरना छ
विभिन्न मठ, मन्दिर र गुम्बा छ ।

नाम त सुनेकै होलाऊ तेन्जिङको
बुद्ध, सीता, भृकुटी र अरनिकोको
हो, म तिनीहरूकै सन्तति हुँ
स्वतन्त्र र सार्वभौम राष्ट्रको
तर अब तिमीहरूले
अरुलाई पनि चिन्नुपर्छ
मेरो देशका वीर योद्धा र सहिदहरू
कवि, लेखक तथा कलाकारहरू ।

अब नयाँ ढङ्गबाट, नयाँ रङ्गबाट
धार्मिक, सांस्कृतिक र सामाजिक
शैक्षिक, आर्थिक र पर्यटनमा
अब जोडिनुपर्छ
हाम्रा सम्बन्ध र नाताहरू
र, बन्नुपर्छ
देशको मूलमन्त्र
अतिथि देवो भवः
अतिथि देवो भवः ।

पर्यटकीय स्थल

सविता के.सी.
(दक्षिणकाली, टल्कु)

हिमालमा रङ्गीचङ्गी नाच्छन् डाँफे मुनाल
हिमाल पहाड तराई सुन्दर हाम्रो देश नेपाल ।

गुराँस फुल्छन् रङ्गीन यहाँ भुल्छ लालुपाते
फूलको बास्ना छरिएर मान्छे माल्ने थाले ।

सुदूर पश्चिम डाँडाकाँडा वन फुल्दा हेर
मोहित हुन्छ हुम्ला जुम्ला फल स्याउ भुल्दा ।

राता भए वसन्तमा वन गुराँस फुलेर
कोइरालो कुर्दै थियो मौसम, गुबोभिन्न लुकेर ।

पहेँलो छ तराई फाँट भुल्दा धानका बाला
भिलिमिली सहर बजार बलेजस्तो तेलका पाला ।

चाँदीको ताज हाम्रो सगरमाथा शिर
पौरखी भनी चिनिने गोर्खाली वीर ।

घुम्न आऊ नेपाल, पश्चिम पूर्वतिर पनि
निरन्तर बग्ने नदी, खोला, मूलको मिठो पानी ।

बहुभाषा, संस्कृति, फरक फरक जात
बिहानसाँभ तिहुनसित खाने उही भात ।

गुन्द्रुक मिठो, भन्नु मिठो तरकारी तामाको
मिठो माया स्नेह छ, नेपाल देश आमाको ।

काठमाडौँमा शब्दाङ्कुर पाइने ठाउँ

अक्षरधाम प्रकाशन, बागबजार

सम्पर्क : ०१-५९२२७०७/९८६००५६०५२/९८५११५७१९३
akshardhamprakashan@gmail.com | akshardham.com.np

वैतरणी तिमी !

स्नेही शिव
(महाङ्काल ५, ललितपुर,
हाल : गोदावरी ३,
भरुवारासी)

सतीको बोकी लौ, मृत वदन घुम्दा शिव अहो !
सतीको घाँटी भो, पतन जब तिम्रै शिर उँभो ॥
त्यसैलाई भन्छन् सकल जग 'कालेश्वर' भनी ।
पुजे आस्था खुल्छन्, त्रिभुवन त्यसै शोभित बनी ॥

उकाली ओराली प्रकृतिपन यो सुन्दर अहो !
लिएकी 'चन्देवी' कति जतन काखैभरि अहो ॥
यही देखी भन्छन्, सब जगत्ले प्राकृतकला ॥
भनूँ आस्था खोली म पनि सब यो दैविक कला ॥

'महाँकाले' साछी अलि पर लिई पावन बन्यौ ।
धुवाई साराको करकमल औ निर्मल बन्यौ ॥
बगेकी 'बैतनी' सललसित लो 'दुङ्गुन' तल !
पुण्यात्मा छुट्याई अमरपुर पुग्छिन् हरपल ॥

पिई बैतनीको अमृत जल यो, तागत लिई ।
अहो ! छेड्थे 'खावा', सपुत गहिरा दुस्मन चिनी ॥
महाँकालै भाकी विजय गुणका पूर्वज पनि !
लडेथे 'गोर्खाली' रिपु बलसँगै भैरव बनी ॥

जहाँ हुङ्कारिन्थे सपुत दल 'गढी'को वरपर ।
त्यसै हट्थे ठूला रिपुदलहरू लौ परपर ॥
पुराणै बोल्छन् लौ अति पवित्र तीर्थस्थल तिमी ।
अहो ! सम्फे मात्रै पनि सहज ताछ्यौं भव तिमी ॥

पवित्रै छन् चौधै भुवन पनि तिम्रो चरणमा ।
लिएकी प्रेमैले सब जगत् आफ्नै शरणमा ॥
छ जित्ने स्वर्ग यो ललितपुरको दक्षिणतिर ।
उठेका अग्ला यी, सकल चुचुरा, सुन्दर शिर ॥

छ हावापानी विपिन गुण वातावरण यो ।
अहो ! डाक्यो सारा हृदय सब पर्यटकको ॥
कहाँ होला यस्तो, जगतभरिको उत्तम थल !
छ 'लुङ्तोङ्' गुम्बाको अमृतमय वाणी भलमल ॥

पर्यटन

उड्छन् पन्छी थरी थरीका हिमशिखर सेरोफेरो
भुल्कन्छ इन्द्रेणी सात रङ्गमा चुम्न नदीको घेरो
फुल्छन् फूल अनेक प्रकारका नेपाल धर्तीमाभ
बग्दछ खोलानाला भरना, छहरा बिहानी साँभ ।

बालकृष्ण श्रेष्ठ

छन् ताल विश्वमै छन् अग्लो हिमाल पनि
वनपाखा डाँडा पखेराभरि गुराँस चिमाल अनि
गर्व छ सारा नेपालीमा हिमाल, पहाड तराई छ भनी
प्रकृति, संस्कृति र सम्पदाले नेपाल संसारमै धनी ।

छन् चाडपर्व अनेक रीतिरिवाज गाउँसहर जताततै
जातीय नाच संस्कार विविध खोजिन्न अन्त कतै
जता सुन्दर, शान्त, शीतल दृश्य पुग्छन् मनुवा त्यतै
पर्यटकहरू जति बेला प्रवेश हुन्छ आम्दानी 'नि यतै ।

राखीं सबै देशविदेशमा मैत्री मितव्ययिता यहाँ
जोगाई प्रतिष्ठा राखेर आस्था बद्दछ आत्मीयता त्यहाँ
अर्बौं सम्पत्ति नेपाली भूमिमा मन पुग्छ कहाँ कहाँ
नेपाल नै त्यस्तो स्थल हो हेर्न पुग्दछन् पर्यटक जहाँ ।

हुँदैन देशको उन्नति हुन्न पर्यटन विकास जब
हुँदैन जून आकाशको हुन्न चेतनाको निकास तब
उठौं र जुटौं सबै जना मिली बनाउन इतिहास अब
पर्यटक नै हाम्रो एक जिजीविषा अतिथि देवो भवः ।

काठमाडौंमा शब्दाङ्कुर पाइने ठाउँ

पुस्तक सेन्टर

अद्वैतमार्ग (आरआर क्याम्पसको ठिक पछाडि), बागबजार

०१-५३६६७८० ९८४१-३६७७६२

बाटो, नक्सा र पर्यटक

नवीनराज पाण्डे
(ग्वालदह, दक्षिणकाली)

साइबेरियाबाट
 टौदहमा घुम्न आएको चराजस्तै
 सीमित समय लिएर
 घुम्न आएको छ एउटा मान्छे
 पढ्न नसकेर नक्सा उसले
 बाटो हराएको छ
 र, पुगेको छ एउटा
 प्राचीन मन्दिरमा
 जहाँ बनेको छ उसकै मूर्ति
 र भएको छ पूजा
 फूल र अबिरहरूले
 प्रचारप्रसारको अभावमा
 रहेछ त्यो मन्दिर
 त्यो पल
 हटाउँदै हटाउँदै पतकर त्यो मूर्तिबाट
 मानौं, भएको छ आत्मसाक्षात्कार उसको
 अनि त्यही मन्दिरबाट देखिन्छ
 सेतो हिमाल उत्तरतिर हाँसेको
 त्यो मान्छे
 हिमाल हाँसेको देखेर
 भुसुकै बिर्सेको छ आफ्नो गन्तव्य
 घुम्न जानु थियो उसलाई
 कुनै विशाल सहरमा बनेको
 विशाल आइफिल टावर र
 पिरामिडहरू हेर्न
 टाइम्स स्क्वायरको क्षेत्रफल र
 स्ट्याचु अफ लिबर्टीको उचाइ नाम
 तर अट्टाहास लिँदै हाँसेर
 च्यातेको छ उसले नक्सा
 किनकि बाटो भुलेर ऊ
 आफ्नो वास्तविक गन्तव्यमा पुगेको छ ।

पर्यटकीय स्थल

नेपाल हाम्रो संस्कृति राम्रो विश्व छन् चकित
यो मनोहारी प्रकृति अनेक कलाले रचित
सगरमाथा शिखर हाम्रो विश्वको उच्च शिर
देशको रक्षा गर्न तत्पर छन् नेपाली वीर

सरिता बलामी

कञ्चनजङ्घा त्यो माछापुच्छ्रे हिमाली छटाले
मोहित पार्छन् अतिथिलाई ताल र भरनाले
पाताले छाँगा, महेन्द्र गुफा शिवको मन्दिर
तालबाराही फेवा तालले पोखरा सुन्दर

दक्षिणकाली, पशुपति र जानकी मन्दिर
भक्तको घुइँचो हरबखत श्रद्धाले भुकेर
बसेका बुद्ध शान्ति दीप भल्काउँदै लुम्बिनी
मन्दिर, मस्जिद, चैत्य, गुम्बा एकता भल्किनी

ढोरपाटन, सौराहा अनि खप्तड निकुञ्ज
जैविक विविधताको पनि रहेको छ पुञ्ज
प्रकृति भन्छ आएर बस मसँग रमाऊ
जीव र जन्तु प्रकृति अनि संस्कृति जोगाऊ

हनुमानढोका, भक्तपुर, पाटन दरबार
ऐतिहासिक कला कृतिले गरेर शृङ्गार
मोहित पारी अतिथि सारा ल्याउँछ डाकेर
प्रकृति पनि स्वागत गर्छ उमङ्ग भरेर

काखमा बस तिरसना मेट भन्छिन् प्रकृति
आँखामा छवि हृदयभरि नेपाली संस्कृति
अनेक जाति, भाषा र भेष एकता साथमा
जन्मभूमिको लगाई टीका हिँड्छन् माथमा ।

अतिथिलाई देवता मान्ने छ हाम्रो संस्कार
अतिथि पनि आउँछन् फर्की आतिथ्य सम्भेर

पर्यटन हाम्रो आधार

रजनी खत्री
दक्षिणकाली, सोखेल

विश्वको शिर सगरमाथा
पर्यटनको आधार हाम्रो
हरियाली प्रकृति, नदीनाला सबै
पर्यटनको सार हाम्रो
विभिन्न जातजाति, भाषा, धर्म, संस्कृति
संसारमा फरक उपहार त्यो
जो जति जहाँबाट आउँछन्
पर्यटक लाग्छ अति राम्रो यो
डाँफे, मुनाल, कोइली चरी गीत गुनगुनाउँदै
स्वागत गर्छन् मिठो धुनले पाहुना आए भन्दै
ताल, तलैया, बाग, बगैँचा, पर्वत थुम्काहरूले
सुसाउँदै, मुस्कुराउँदै साउती मार्छन् पर्यटक आए भन्दै
मठमन्दिर, देवालय, प्राचीन वस्तु उस्तै
चित्रकार, शिल्पकारले सजाएको कला त्यस्तै
थावदैनन् तिनको मन, तिनका आँखा
यहाँको कलाकारिता हेरी
एकैपटक आएर यो देशमा अघाउँदैन
उनको तन फेरि
बारम्बार आऊँ आऊँ लाग्छ भन्छन् उनीहरू
यहाँ छ सौन्दर्य यस्तै
हेरेर, देखेर, स्पर्श गरेर अघाई साध्य छैन
नेपालको सुन्दरता त्यस्तै
फरक फरक वेशभूषा,
बेग्लै पहिचान अनि छुट्टै परिकार
नेपालीले गर्छन् अतिथिलाई
अति मिठो प्रेमिल सत्कार ।

चराहरूको देश

अच्युत घिमिरे

श्रीपुरबाट मैले नियालेर हेरें
उत्तरतिरका गाउँहरू
देखिए पर परसम्म
मधुवन, कसाह, राजवास र रामपुर गाउँहरू
तिनै गाउँहरू हुँदै एउटा देश पुगिँदो रहेछ
विशाल कोसी नदीभित्रको एउटा टापु
चराहरूको देश ।

आँखामा राखेर अस्ताउँदो घामको मनोरम दृश्य
खुसीले प्रफुल्ल भएका मनहरू
आँखालाई टाढा टाढा पुऱ्याएर
कोसीका छालसँग जिस्कौँदै, रमाउँदै, उताउलिँदै

होस गुमाएर उर्वशीभैँ
लट्टिएर सङ्गीतको तालमा
स्वर्गभोग गरिरहेका थिए ।

प्रिय पर्यटकहरू !
कोसी टप्पुमा थिए ।

अभै बोलाउनु छ
मुस्कान खोज्नलाई आऊ भन्नु छ
हजारौँ/लाखौँ प्रिय पर्यटकहरूलाई
चिनाउनु छ कोसी टप्पुभित्रको सानो गाउँ
श्रीलङ्का टापु
मन मिलाएर बसेका गाउँलेहरू
माया साटेर बसेका गाउँलेहरू
र गाउँको मायाले रमाउँदै
सौन्दर्य बोकेर बसेका चराहरू ।

त्यो चराको देश हो
जाडो छल्लाका लागि आउँछन् साइबेरियाबाट
र गर्मी छल्ल फेरि उतै जान्छन्
चराहरूको पनि देश हुन्छ
देश देशावर डुली हिँड्ने
सयौँ प्रजातिका यी चराहरू

पासपोर्ट, भिसा, ग्रिनकार्डको चक्करमा
स्वतन्त्रता नगुमाएका
यी चराहरू उन्मुक्त छन्/खुसी छन् ।

रङ्गीबिरङ्गी
यी घामजस्ता चराहरू
यी जूनजस्ता चराहरू
ओ पर्यटक !

तिमीलाई पासपोर्ट चाहिँदैन
आऊ कोसी टप्पु
र रमाऊ चराहरूको देशमा ।

(achyut2028@gmail.com)

(Literature, Art and Culture: Everyone's Common Property)

Sabdankur

(Literary Monthly)

BS: 2083 Asar (Jun–Jul 2026)

Year 25 Issue 9 Total issue 297

Advisors

Prof. Dr. Govinda Raj Bhattarai and Prof. Dr. Jivindra Deo Giri

Editor-in-Chief:	Dhir Kumar Shrestha
Editor:	Bhogendra Lingden, Govinda Ghimire, Tekendra Chemjong and Sagar Phuyal
Management:	Tulsi Kandangwa
Guest Editor :	Shekhar Kumar Shrestha
Translator:	Chandra Bahadur Lama
Art:	Rajesh Manandhar
Website :	https://sabdankur.com
Sponsorship:	https://pustakalaya.org http://bit.ly/sabdankur
Cover	Gopaleshwor Temple, Pharping, Kathmandu
Cover Photo :	Saurav KC

(Tourism Poems Special)

Price Rs. 25/-

Email: sabdankur@gmail.com/sabdankur58@yahoo.com

Kathmandu, Nepal

Mobile: 977-9841362032 (NTC/Viber/WhatsApp)

In this Tourism Poems Special

Bishnu Bibhu Ghimire 26, Kishore Pahadi 27, Bishwa Bimohan Shrestha 28, Rajendra Shalabh 30, Narayan Tiwari 31, Pramod Pradhan 32, Bal Krishna Shrestha 33, Vidhan Acharya 34, Ramgopal Ashutosh 35, Rajani Khatri 36, Murari Sigdel 37, Deepak Lohani 39, Dhanwantari Mishra 'Katyayan' 40, Subhash Chandra Poudel 'Bhimphediya' 42, Sabita K.C. 43, Snehi Shiva 44, Naveen Raj Pandey 45, Achyut Ghimire 46 and Sarita Balami 47

The Sanctuary

Bishnu Bibhu Ghimire

A human does not become human
 Simply by living among humans.
 To touch the sky of imagination,
 One must live with the birds.
 To live a life of courage and self-respect,
 One must learn from the tigers.
 To distribute unfettered joy,
 One must learn from the dance of peacocks.
 To continuously bridge towards your goals,
 One must be able to stride forward like the elephant.
 To be a successful person in this way,
 To live a successful life in this way,
 One must always, always learn from the sanctuary.
 The forest is not called *mangal*¹ without reason.
 If you stay far from it,
 You will not be able to breathe easily.
 If you destroy it,
 You will not be able to drink water properly.
 Flowers are beautiful-
 This, you already know.
 They bloom in the forest.
 From the countless colors and scents
 Of those very flowers,
 You can give birth to beautiful emotions
 Deep within your heart.
 You can turn this precious life, received but once,
 Into a beautiful gift of nature.
 If you keep these trees protected,
 You will keep your children and their descendants
 protected.
 Through age after age,
 You will keep love swaying like lush fields.
 In this way, you
 Without wilting, for ages to come-
 Can keep living green.

1. In the original Nepali, there is a wordplay: "*Jangal-lai tyasai Mangal bhaneko hoina.*" *Jangal* means forest/jungle, and *Mangal* means auspicious, well-being, or welfare. There is a common Nepali saying that suggests the forest is the source of all prosperity and auspiciousness.

The Magic of the Journey

Kishore Pahadi
(*Affaldol, Lalitpur*)

While flying high in the sky,
You said -
“I am returning after traveling through Nepal.”
Returning after hearing the sounds of Thamel, the
pubs, heavy metal, and the blues;
Basantapur: returning after seeing the Living Ku-
mari and the intoxicated cafes;
Machhapuchhre: returning after seeing it shed
tears at the touch of the sun-
Why is seat number 57A so very attractive?

During the nine-hour long journey,
When you rested your cheek against the window,
The moon outside was hidden,
But inside, you appeared in the form of the moon itself.
As the cabin lights dimmed like the fading evening,
Wandering and getting lost in the steady hum of
the engine,
At an altitude of thirty thousand feet,
When the flight attendant placed a peg of Scotch in
my hand,
I saw the moon hanging in the tresses of your hair,
Motionless.

The journey ending in total darkness,
As the wheels prepared to touch the runway,
Only after the magic of the journey ended did I ask you -
“How did you like Pokhara?”
“How did you like Thamel?”
But our silence, left behind in the sky,
Is still sitting right there in seat 57A,
Searching for its carry-on luggage.

Tinjure¹

Bishwa Bimohan Shrestha

Ah! How the sky has cleared—
Like the vast chest
Of a deep blue sea
High above Tinjure

I stare, speechless and entranced,
Lying down below
On a wooden bench in Jirikhimti²
Slowly, slowly, without a single footfall,
The incense-mist
of Pinguwa³
Flies along the riverbanks.
Nothing can be seen;
How completely it has veiled
The face of Tinjure.
Descending and ascending through the deep
gorges,
I have finally arrived.
Cutting through the lonely slopes of Purundin⁴,
At the summit of Basantapur⁵ -
Open /
Deserted /
Solitude everywhere /
Stillness.
As if there is peace /
Only peace.
In the lap of Tinjure,
I observe
A small glint of sunlight
Piercing through sharply,
Touching the soak of my sweat.
Even within the layers of the mist,
Here and there,
There is Rhododendron.
Ah! Red Rhododendron -
Here, there, everywhere,

Red / white / purple /
 And sometimes yellow.
 I am watching
 Delicate maidens are descending.
 Ah!
 With rhododendrons tucked in their braids,
 With a crimson glow upon their cheeks,
 With a smile upon their lips,
 With a light upon their faces-
 Intoxicated /
 Enraptured.
 I wonder-
 Whose youth is it?
 Does it belong to the maidens, or the rhododendrons?
 I watch their lithe, graceful sway and
 I remember you, Tinjure.
 I watch the tremor of their vitality and
 I remember you, Tinjure.
 I watch their blossoming prime and
 I remember you, Tinjure.
 I am declining-
 Continually declining toward old age,
 Yet even in this declining age,
 I remember,
 I shall always remember,
 Tinjure!
 Those red rhododendrons and you!

1. **Tinjure:** A breathtaking highland in the Tehrathum district of Nepal, famous for harboring over 22 species of rhododendrons. It is often called the "Rhododendron Capital."
2. **Jirikhimti:** A small town/settlement in the Tehrathum district, serving as a transit point for travelers heading toward the district headquarters, Myaglung.
3. **Pinguwa / Incense-mist:** *Pinguwa* is a local river. The poet uses the term *Dhupkuhiro* (Incense-mist), suggesting a mist that is thick, white, and ethereal, like the smoke from ritual incense.
4. **Purundin:** Another geographical location (slope/village) encountered on the trek through the Tehrathum region.
5. **Basantapur:** A major hilltop town in East Nepal, acting as the gateway to the Tinjure-Milke-Jaljale rhododendron trail.

On a Journey

Rajendra Shalabh

It is only after setting out that one arrives,
It is only after setting out that one experiences
something new;
Every journey gives
Something or other
A sweet or a bitter memory.

—
In travel, even a little
Can bring happiness.
Like, if the stranger in the next seat
Doesn't fall asleep leaning against you;
If you get a good night's sleep
In a new bed;
If, on a journey in the winter season,
The sun comes out early in the morning;
If you get to drink a delicious cup of tea
Exactly the way you like it -
The heart becomes happy just like that.
Yes! It doesn't take much to be happy.

—
And it doesn't take much to be unhappy either;
One can be sad thinking about anything.
Like -
If I could have flown instead of taking the bus,
My body wouldn't ache this much;
The dinner was so tasteless;
The pillow was so stiff - I couldn't sleep;
I came all this way for nothing,
This place isn't what I imagined it to be;
Just a waste of time and money.
Yes! It is easy to be unhappy too.

—
Indeed! On a journey,
A little can bring joy,
Or even a lot can make you sad.
It depends entirely on you -
What did that journey give you?
A sweet or a bitter memory.

—
Just think for a moment-
What did your last journey give you?

Do Not Let Your Legs Tremble

Narayan Tiwari

Looking from the airplane, I saw
 How beautiful our villages are!
 The houses, the people,
 The hills, the rivers,
 The trees and the plants -
 All so tiny, so small,
 So pleasant...

How beautiful is our Nepal!
 Eager to touch, to caress,
 And to experience it from even closer,
 I descended from the airplane
 And drew near.

And then, I saw
 The tattered ridge of a rooftop,
 In shredded, rag-like clothes,
 Emaciated¹ souls - hardly recognizable as human
 -

Nepali people,
 Stricken by grief and hunger!
 Where is the beauty in our lives?
 Where is the joy in our Nepal?

The hills, the rivers, the trees, and the plants do
 not speak

Of the stories of people whose chests are torn
 apart.

Neither the Rhododendron nor the Himalayas;
 none reveal the truth.

Like a foreigner,
 Do not simply rejoice looking at Nepal
 While soaring in an airplane.

After descending from the plane,
 To reach close to these "lowly" people-
 Do not let your legs tremble... !

I Am on a Journey

Pramod Pradhan

By the edges of the forest,
 Listening to the chirping of birds,
 I am walking on a journey...
 Playing hide-and-peek
 With the patterns of the clouds,
 I am flying in the sky...
 The joy of walking is incomparable;
 I walk, savoring the taste of the path.
 The pleasure of flying is unique;
 I fly with unrestrained freedom.
 I am walking...
 And I am reaching the banks of
 streams and rivers,
 The undulating, layered hills,
 The snow-clad mountains,
 The flat plains where mustard fields sway.
 With every step of the way,
 I gather different experiences.
 I reach a temple and
 Experience a gentle peace;
 I reach a monastery and
 Converse with my own soul.

I lose myself
 With the sunrise of Antu¹
 I lose myself
 Sometimes in the rippling beauty
 Of Machhapuchhre² reflected in Phewa
 Lake.
 I experience the valor
 Of the forts of Amargadhi³;
 I share the thrilling tales of courage
 From Sindhuli-gadhi⁴.
 Upon reaching Tanakpur, the pain
 resurfaces⁵;
 Upon reaching Susta, the wound aches⁶.
 Even so, I keep walking
 With the nature of my own land,
 With the culture of my own land;
 I am on a journey across my own
 geography.

1. **Antu:** Refers to Sri Antu in Ilam district, famous for being the first place in Nepal to see the sunrise.
2. **Machhapuchhre:** A prominent mountain in the Annapurna range, known as "Fishtail" in English, famous for its reflection in Phewa Lake, Pokhara.
3. **Amargadhi:** A historical fort in Dadeldhura district, named after General Amar Singh Thapa, symbolizing Nepali bravery during the Anglo-Nepalese War.
4. **Sindhuli-gadhi:** A historical hill fort where the Gorkhali army defeated the British East India Company forces in 1767.
5. **Tanakpur:** A reference to the Tanakpur Barrage and the associated water-sharing and border disputes between Nepal and India.
6. **Susta:** A territory in the southern plains (Terai) that is a major point of territorial dispute between Nepal and India due to the shifting course of the Gandaki River.

Tourism

Birds of diverse species soar around the snowy peaks,
A seven-colored rainbow appears to kiss the river's curve;
Flowers of myriad kinds bloom amidst the Nepali earth,
Streams, waterfalls, and cascades flow from morn-
ing until eve.

There are lakes renowned by the world, and the
tallest mountain too,
Across the forests, hills, and slopes bloom *Gurans*
and *Chimal*;¹
All Nepalis take pride in having the Mountains,
Hills, and the *Terai*,
Rich in nature, culture, and heritage, Nepal is
wealthy before the world.

Bal Krishna Shrestha

Festivals and customs abound in every village and city,
Diverse ethnic dances and traditions found no-
where else;
Wherever the sights are beautiful, peaceful, and
cool, man journeys there,
Whenever tourists enter, prosperity finds its way
here as well.

Let us maintain friendship with all nations and
practice thrift here,
By preserving our prestige and keeping faith, a
sense of belonging grows;
Incalculable wealth lies within the Nepali soil,
captivating the wandering mind,
Nepal is that very destination where tourists arrive
to behold.

The nation's progress is stalled if tourism does not
flourish,
As the sky lacks a moon, so does consciousness
lack an outlet;
Let us rise and unite to create history together now,
Tourism is our very livelihood; "The Guest is God."

- 1. Gurans and Chimal:** *Gurans* refers to the Rhododendron, the national flower of Nepal. *Chimal* is a specific variety of large-leaved rhododendron found in the higher altitudes of the Himalayas.

Without Pinching

Vidhan Acharya

Dear Tourist!
 I, too, might have traveled through your country
 I might have, for a while, rejoiced
 In the freedom found there.
 I, too, have seen the city of red curtains
 Where clothes as thin as mere threads
 Make even shame itself feel ashamed!
 But upon returning to my country,
 I never mocked those sights.
 Instead, I told my colleagues and students:
 "This is simply the diversity of culture."
 Where it hurts me is here:
 At *Aryaghat*¹, when the flower garlands atop a corpse
 Are removed and cast into the river before the
 pyre is lit—
 Your cameras, with their long, trunk-like lenses,
 are aimed
 To translate those moments into photographs
 That carry captions about "polluted rivers."
 I have not gone to your graveyards
 To measure their expanding dimensions
 Or to calculate indices of human and land-use.
 Nor have I filmed any documentaries there.
 Leaving my culture to me,
 And keeping your culture to yourself,
 Come to my home; invite me to yours.
 I shall delight in my own ways;
 You, delight in yours.

1. **Aryaghat:** The sacred site on the banks of the Bagmati River near Pashuptinatha Temple in Kathamandu, Nepal, where Hindu cremation rites are performed. It is a place of deep spiritual significance and private mourning.

Nepal

Ramgopal Ashutosh

In eight places, the Earth stands tall
 And measures the height of the sky.
 The mountains
 Are not mere burdens of rock;
 They are white universities
 Of courage and silence.
 Where people arrive
 To endure the test of patience and
 conquer themselves,
 Returning only after capturing a "selfie
 of success."
 To visit the lowest valley,
 The Sun arrives early morning, rub-
 bing its eyes;
 And the mountain looks at its own face,
 Using the high-altitude lake as a mirror.
 Shey Phoksundo and Tsho Rolpa¹
 Contemplating their own perilous nature,
 They stare vacantly
 Like deep, blue-eyed lakes.
 The long rivers,
 Carrying a saga of thousands of years,
 Run, seeking the momentum of time itself.
 The stones here narrate history;

Temples, mansions, palaces, and settle-
 ments display art.

It was here that the first resonance rose:
*Namo Tassa Bhagavato Arahato
 Samma Sambuddhassa*².

The words of the Buddha
 Are not a mere slogan of peace,
 But a way of life.

The journey of Dharma,
 The call for non-violence - is not division,
 But universal brotherhood.

This is not merely a sight,
 But a realization of bliss;

It is a country of love, peace, and non-
 violence.

Nature, culture, history, and civilization
 Ensure the warmth of tradition,
 Hospitality, safety, and preservation.

Adventurous journeys,
 Sightseeing,

Mountains for penance,
 The peaks reached by foot,
 Paragliding,

Bungee jumping -
 The guests who visit

Do not merely take photographs;
 They return with a little love, a little
 humility,

And boundless memories,

Packed within the camera of their hearts.

1. **Shey Phoksundo and Tsho Rolpa:**

Two iconic high-altitude lakes in
 Nepal. Shey Phoksundo (in Dolpa)
 is famous for its deep blue color, and
 Tsho Rolpa (in Dolakha) is one of the
 largest glacial lakes in the country.

2. **Namo Tassa...:** A traditional Buddhist
 chant in Pali meaning, "Homage to the
 Blessed One, the Exalted One, the Fully
 Enlightened One."

Tourism: Our Foundation

Rajani Khatri

Sagarmatha, the crown of the world, [1]
Is the very foundation of our tourism.
Verdant nature, rivers, and streams -
These are the essence of our tourism.

Diverse ethnicities, languages, religions, and
cultures,
Stand as a unique gift to the world.
From wherever they may journey,
The tourists appear so wonderful to us.

The Danphe, Munal, and Cuckoo birds hum
their songs,
Welcoming guests with sweet melodies,
announcing their arrival.
Lakes, ponds, gardens, and mountain peaks,
Rustle and smile, whispering that the tourists
have come.

Temples, shrines, and ancient relics,
Adorned by the hands of painters and sculptors;
The hearts and eyes of visitors never tire
Of beholding the artistry found here.

A single visit to this land does not satiate them;
Their souls yearn for more.

"I want to return again and again," they say,
For such is the beauty that resides here.

Whether by looking, seeing, or touching, one is
never quite full;

Such is the splendor of Nepal.

With distinct attires, unique identities, and
varied cuisines,

Nepalis offer their guests the sweetest, most
loving hospitality.

Come, Dear Tourist

Murari Sigdel
(Gokarna, Kathmandu)

Come, dear tourist!
As far as your eyes can reach,
The snow-capped mountain ranges of the North -
See them now.

Kantipur, the capital of art,
The woodcraft, the stone sculptures;
In the courtyards and traditional squares,
The dawning smiles of elderly grandparents -
See them now.

Inside the green forests
There are elephants,
There are rhinos,
There are birds,
There are wetland lakes.
To feed in these lakes,
Birds fly all the way from Siberia -
See them now.

Dear tourist!
I am the green plains,
The granary of all the Nepalese -
See it now.

A few years from now,
The mountains will turn into black rocks.
The woodcraft will chip,
Peel off,
Wear away,
And fade into bareness.
Sinners will multiply.
Devotees committing grave sins will multiply.
Through excessive worship, through the heavy use
of vermilion and saffron,
The living art
Will turn into abstract art.

The heritage of the Lichchhavi era,
Along with the courtyards and squares,

Will fade away -
Just like the elderly grandparents!

The forest will transform
Into a jungle of concrete.
Settlements will be pushed toward the woods,
And along with the forest, the environment will vanish.

They will disappear -
The grasses,
The deer,
The tigers,
The elephants,
The rhinos.
The lakes will dry up,
And the fishes
Will disappear.

Birds from Siberia will come no more.
Buried under concrete, the plains will cease to be green.
We will have to fill our granaries through imports.

Man will turn into dust.
The soil will no longer be fertile,
Remaining only as a toxic reflection.

Dear tourist!
In the future,
There will be nothing left to see.
See it all, right now.

Listen to me, dear tourist!
Tomorrow, what will our descendants show you
To earn their daily bread?

A Small World

Deepak Lohani
(Kurilghar, Kathmandu)

The eyes say -
No matter how much you look,
this world can never be fully beheld.

These Himalayas,
these hills,
these waterfalls,
these mysterious rivers and streams flowing incessantly,
and the sleeping, tranquil sea -
no matter how much one drinks [of the sight],
the thirst only grows deeper.

The mind says -
No matter how much you study,
this world can never be fully understood.

These settlements,
these heritages,
this living art, these abstract creations,
this infinite expansion of language, attire, tradition, and culture,
and the various epochs of civilization -
no matter how much one reads,
the hunger for knowledge is never satiated.

The feet say -
No matter how much you walk,
you can never reach the end of
this small world.

The Respite of the Nomads

Dhanwantari Mishra
'Katyayan'

We nomads are searching for respite,
In quest of a universe
Where we can call it our own.

Within the sphere of geography,
Within the circumference of the hemispheres,
Within the heart of the soul -
Along with those playing tunes upon the horizon,
Along with the *baunse*¹ in the terraced fields,
Carrying snacks for the farmhands,
Along with her whose head is veiled by a *pach-*
*hyouri*²,
We wish to revel for a while.

The bushes of dense forests,
The peaks that challenge the sky,
The Ramsar sites of Koshi-Tappu,
The colorful rainbows of Rara -
These shall be our dreams.

Challenging the lines of destiny etched on our
foreheads,
Wandering to draw new lines
In unknown settlements -
We shall bathe in the waterfalls of Sundarijal,
Rupse,
And other hillside cascades.

The Shangri-las of Lo Manthang,
With their divine fragrance,
That thrill the heart,
Creating a resonance of intimacy in solitude,
The sequences that create waves of liberation -
These shall be our heartbeats.

In the thickets of Sauraha,
Teasing and running with the "One-Horned"⁷,
Facing the red fiery eyes of the "Striped One",
With love,

Becoming amorous,
We shall arm-wrestle with affection.

On the massive rocky cliffs of Manma,
With the hives of cliff-bees / the honeymoon of honey,
Rejoicing in the orchid-paradise of Hanspokhari in Ilam,
We shall boil the *Marshi*³ rice in Sinja.

To roll the dough in Morang,
To boil nettles in Gadhi,
To sing *Deuda*⁴ in the Far West,
To run and play in our own soil,
To awaken and be awakened -
Joining the Kirat community to cover the *dhyangro*⁵,
To rejoice in the *Sangini*⁶ dance,
To play the *Dhime*⁷ with the *Jyapu*,
To turn colorful in *Phagu*⁸...

We nomads
Are on a transcendental journey,
Taking our rest in this heavenly land.

1. **Baunse:** Traditional male farm laborers in Nepal who level the soil with a wooden mallet or spade after the field has been plowed by oxen.
2. **Pachhyouri:** A traditional long shawl or stole worn by Nepali women, often used to cover the head or shoulders.
3. **Marshi:** A famous indigenous variety of red rice grown in the high altitudes of Jumla (Sinja Valley). It was historically served to royalty.
4. **Deuda:** A traditional folk dance and song genre from the Sudurpashchim (Far-Western) and Karnali provinces of Nepal.
5. **Dhyangro / Dhyangku:** A traditional drum used by shamans (*Dhami/Jhakri*) and particularly within the Kirat and Tamang communities for ritualistic purposes.
6. **Sangini:** A traditional dance performed by women (mostly Brahmin and Chhetri) during festivals like Teej, involving slow, graceful movements.
7. **Dhime / Jyapu:** The *Dhime* is a traditional drum of the Newar community. *Jyapu* refers to the traditional farming sub-caste of the Newars in the Kathmandu Valley.
8. **Phagu:** Another name for the festival of Holi, the festival of colors.

पुस्तकालयलाई सूचना

प्रत्येक महिना हामीलाई उपलब्ध भएसम्मका पुस्तकालयको हुलाकी ठेगानामा शब्दाङ्कुरलाई निःशुल्क पठाउने गरेका छौं । यसरी पठाइएका पत्रिका प्राप्त भएका पुस्तकालयले कृपया प्राप्तिको सूचना दिनुभए यस कार्यलाई निरन्तरता दिन सहज हुने थियो । साथै शब्दाङ्कुर प्राप्त गर्न चाहने पुस्तकालयले हुलाकी ठेगाना उपलब्ध गराए निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्छौं ।

शब्दाङ्कुर परिवार

The Guest is God

Subhash Chandra Poudel
‘Bhimphediya’
(Dhumbarahi, Kathmandu)

When you
 Come to my place,
 Many things arrive with you:
 Your culture,
 Your conduct,
 Your experiences and perceptions,
 And some currency too -
 All of which, for me,
 Can become a guiding light.
 On the same Earth where I dwell,
 You dwell as well.
 In accordance with geographic diversity,
 You may possess certain things,
 And I possess others.
 You may have the sea;
 I have the Himalayas, the hills, and the
 plains.
 I have natural lakes, ponds, and water-
 falls,
 And diverse shrines, temples, and
 monasteries.

Surely, you must have heard the
 names: *Tenzing*,
Buddha, *Sita*, *Bhrikuti*, and *Araniko*!
 Yes, I am their descendant,
 Born of a free and sovereign nation.
 But now, you must
 Come to know the others too-
 The brave warriors and martyrs of my
 land,
 The poets, the writers, and the artists.
 Now, in a new manner, in new colors,
 Through the religious, the cultural, and
 the social,
 Through education, economy, and tour-
 ism,
 Our bonds and relationships must be
 forged.
 And it must become
 The nation’s guiding mantra:
 The Guest is God,
 The Guest is God.

1. Historical Figures:

- ◆ **Tenzing:** Tenzing Norgay Sherpa, one of the first two individuals to reach the summit of Mount Everest.
- ◆ **Buddha:** Gautama Buddha, born in Lumbini, Nepal.
- ◆ **Sita:** The heroine of the Ramayana, born in Janakpur, Nepal.
- ◆ **Bhrikuti:** A 7th-century Nepalese princess who married King Songtsen Gampo of Tibet, credited with introducing Buddhism to Tibet.
- ◆ **Araniko:** A famous 13th-century architect from Nepal who moved to China and built the White Stupa in Beijing, symbolizing Nepal’s artistic influence.

Tourist Destinations

Sabita K.C.
(*Dakshinkali, Talku,*
Kathmandu)

In the Himalayas, the colorful Danphe and Munal dance¹,
Our country Nepal is beautiful with mountains,
hills, and plains.
Rhododendrons bloom in vivid colors and the
Poinsettias sway,
People are intoxicated as the fragrance of flowers
drifts through the air.
Look at the hills and ridges of the Far West in full
bloom,
Humla and Jumla are enchanted when the apple
trees are laden with fruit.
The forests turned crimson in spring with bloom-
ing rhododendrons,
While the Bauhinia hid within its buds, waiting for
its season.
The plains of Terai turn golden as the stalks of
paddy sway,
The cities and markets sparkle like burning oil
lamps.
Mount Everest sits upon our head like a silver
crown,
The brave Gorkhalis are known for their industry
and hard work.
Come visit Nepal, travel to the east and the west,
Taste the sweet water of the springs, the rivers,
and the ever-flowing streams.
Many languages, many cultures, and various
castes,
Yet morning and night, we all eat the same rice
and curry.
Gundruk² is delicious, and bamboo shoot curry
even more so,
Such is the sweet love and affection of our Moth-
erland, Nepal.

1. **Danphe and Munal:** The *Danphe* (Lophophorus) is the national bird of Nepal. The *Munal* (Satyr Tragopan) is another Himalayan pheasant known for its stunning colors.
2. **Gundruk:** *Gundruk* is fermented leafy green vegetable (a national dish).

You are Baitarani¹!

Snehi Shiva

Oh, when Shiva wandered, carrying
the lifeless body of Sati!
At the spot where her neck fell, your
peak rose high.
The whole world calls that sacred
place "Kaleshwor."
Worship there opens the gates of faith,
beautifying the three worlds.
Oh, this uphill and downhill beauty of
nature!
How carefully Goddess Chandevi is
cradled in its lap.
Seeing this, the world calls it the art of
nature;
Let me also open my heart and call it
divine art.

With Mahankal as witness, you
became holy further ahead.
You became the purifier, washing the
lotus-hands of all.

The Baitarani flows with a gentle
murmur below Tungun;
Distinguishing the pious souls, she
leads them to the Eternal City.
Drinking this nectar-like water of
Baitarani, gaining strength -
Oh! The brave sons breached "Khawa,"
identifying the hidden enemies.
Invoking Mahankal, our ancestors of
victorious character,
The Gorkhals fought the enemy forces
like the fierce Bhairav.

Where the bands of brave sons roared
around the Fort,
The great enemy forces fled far, far away!
The Puranas declare you a most sacred
pilgrimage site;

Oh! Simply by remembering you, one
easily crosses the ocean of existence.
The fourteen worlds lie holy at your feet.
With love, you have taken the whole
world into your refuge.

This place to the south of Lalitpur is
like winning Heaven-
With these high, rising peaks and their
beautiful summits!

The air, the water, the forest, and the
environment-
Oh! It beckons the hearts of every tourist.
Where else in the world could such a
supreme place be?

The nectar-like teachings of Lungtong
Monastery shine bright.

1. **Baitarani:** In Hindu mythology, the Baitarani is the river that separates the earth and the underworld (Naraka).

Road, Map, and Tourist

Naveen Raj Pandey

Like a bird migrating from Siberia
 To the waters of *Taudaha*¹,
 A man has arrived
 With a limited amount of time.
 Unable to read the map,
 He has lost his way
 And has arrived
 At an ancient temple.
 There, stands a statue of his own self,
 Worshipped
 With flowers and *abir*².
 For lack of publicity,
 That temple lay in neglect;
 In that moment,
 As he brushes away the fallen leaves from the statue,
 It is as if he has come face-to-face with his own soul.
 And from that very temple,
 The white Himalayas are seen
 Smiling toward the North.
 That man,
 Seeing the mountains smile,
 Has completely forgotten his destination.
 He was meant to travel
 To some grand city
 To see the massive Eiffel Tower
 And the Pyramids;
 To measure the area of Times Square
 And the height of the Statue of Liberty.
 But with a boisterous, hearty laugh,
 He has torn the map to pieces.
 Because,
 By losing his way,
 He has reached
 His true destination.

1. **Taudaha:** A small lake on the outskirts of Kathmandu, Nepal. It is a famous site for migratory birds traveling from Siberia during the winter.
2. **Abir:** A traditional red or vermilion powder used in Hindu rituals, festivals, and worship as a sign of devotion or celebration.

The Country of Birds

Achyut Ghimire

From Shripur, I gazed intently
At the villages to the north;
Visible as far as the eye could see -
The villages of Madhuvan, Kasah,
Rajwas, and Rampur.
Traveling through those very villages,
one reaches a country:
An island within the massive Koshi River,
The country of birds.

Holding the picturesque view of the
setting sun in their eyes,
Hearts blossoming with joy,
Stretching their gaze to the far horizons,
Teasing, rejoicing, and frolicking with
the waves of the Koshi -
Lost in a trance like Urvashi,¹
Intoxicated by the rhythm of the music,
They were experiencing heavenly bliss.

Dear tourists!
They were in Koshi Tappu.

I have yet to call more,
To say "Come, seek a smile,"
To thousands, to millions of dear tourists.
I must introduce that tiny village
within Koshi Tappu:
Sri Lanka Island.²

The villagers living there in harmony,
The villagers living there exchanging love,
And the birds, carrying their beauty,
Rejoicing in the love of the village.

That is the country of birds.
They come from Siberia to escape the cold,
And return there again to escape the heat.
Birds, too, have a country -
Roaming through nations and lands,
These birds of hundreds of species.

Never having lost their freedom
To the cycle of passports, visas, and
green cards,
These birds are liberated, they are happy.

Colorful,
These birds like the sun,
These birds like the moon.
O tourist!
You do not need a passport;
Come to Koshi Tappu,
And rejoice in the country of birds.

- 1. Urvashi:** In Hindu mythology, Urvashi is a celestial nymph (*Apsara*) of incomparable beauty at the court of Indra. She represents divine grace and beauty that can make one lose their senses or "trace."
- 2. Sri Lanka Island (Sri Lanka Tappu):** This is a specific river island (tappu) located within the Koshi River in eastern Nepal. It is not to be confused with the island nation of Sri Lanka; it is a fertile area known for its unique geography and proximity to the Koshi Tappu Wildlife Reserve.

Tourist Destinations

Sarita Balami

Nepal is ours, our culture is sublime,
 leaving the world amazed;
 This enchanting nature is crafted with
 myriad forms of art.
 Sagarmatha's summit is our pride; the
 world's highest crest;
 Brave Nepalis stand ever ready to
 defend their land.
 Kanchenjunga and Machhapuchhre,
 with their Himalayan splendor,
 Enchant the guests along with lakes
 and waterfalls.
Patale Chhango, Mahendra Cave, and
 the temples of Shiva-
 With Tal Barahi and Phewa Lake,

Pokhara stands beautiful.
 Dakshinkali, Pashupatinath, and the
 Janaki Temple,
 Are always crowded with devotees
 bowing in deep reverence.
 In Lumbini, the Buddha resides,
 radiating the lamp of peace;
 Temples, mosques, chaityas, and
 monasteries reflect our unity.
 Dhorpatan, Sauraha, and Khaptad
 National Park
 Are a treasure trove of biodiversity.
 Nature says: "Come, stay, and rejoice
 with me;
 Protect the wildlife, the environment,
 and our culture."
 Hanuman Dhoka, Bhaktapur, and
 Patan Durbar Square,
 Adorned with historical masterpieces
 of art,
 Enchant and summon all guests to
 visit;
 Nature, too, welcomes them, filled
 with exuberant joy.
 "Sit in my lap and quench your thirst,"
 says Nature;
 With beauty in their eyes and Nepali
 culture in their hearts,
 Diverse castes, languages, and
 costumes move together in unity,
 Wearing the *tika* of the motherland
 upon their brows.
 To treat a guest as a god is our deep-
 rooted tradition;
 And guests return once more,
 remembering that hospitality.

Patale Chhango: Known internationally as
 "Devi's Falls" in Pokhara, where the water
 disappears into an underground tunnel.

विपद् जोखिम न्यूनीकरणको पूर्वतयारी गरौं

- वर्षाको समयमा बाढी पहिरो तथा चट्याङको जोखिम हुन सक्छ,
- सम्भावित जोखिमको मूल्याङ्कन गरौं, सचेत बनाौं,
- जोखिमयुक्त स्थानमा नबसौं, सुरक्षित स्थानमा बसौं,
- नदी किनारा वा भिरालो जमिनमा बसोबास भएकाहरू विशेष सतर्क रहौं,
- सम्भावित जोखिमबाट बच्न आपतकालीन पूर्वयोजना बनाऔं,
- घरपरिवार र छिमेकीहरूसँग मिलेर सुरक्षित स्थानको पहिचान गरौं,
- सम्पर्क विन्दुहरू तय गरौं, सूचना प्रणालीमा आबद्ध होऔं,
- खाद्यान्न, पानी, प्राथमिक उपचार सामग्री, टर्चलाइट र आवश्यक औषधी आदि तयारी अवस्थामा राखौं,
- प्रकोप व्यवस्थापन तालिम तथा अभ्यासमा सहभागी बनाौं,
- बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको सुरक्षामा ध्यान दिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

विशिष्ट र आजीवन सदस्यताका लागि अनुरोध

'शब्दाङ्कुर' २०५८ सालदेखि हालसम्म एक अङ्क पनि नटुटाई मासिक रूपमा निरन्तर प्रकाशित हुँदै आएको छ । वर्तमान परिवेशमा यसलाई स्थायित्व प्रदान गरी स्तरीकृत गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गरिएको छ । यसका लागि यहाँहरूसमक्ष विशिष्ट र आजीवन सदस्यताको प्रस्ताव गरिएको छ । विशिष्ट र आजीवन सदस्यतामार्फत प्राप्त रकमलाई अक्षय कोषका रूपमा राखी उत्पादनमूलक कार्यमा लगानी गरिने छ । लगानीबाट प्राप्त रकम शब्दाङ्कुरको स्तरवृद्धि एवम् स्थायित्व प्रदान गर्ने कार्यमा खर्च गरिने छ । यसका लागि यस मासिकको नाममा प्रभु बैङ्क लिमिटेड (Prabhu Bank Limited) मा Account Name : SABDANKUR SAHITYAPRADHA MASIK र Account Number : 0010003056000011 को खाता खोलिएको छ । नेपाल, भारत अथवा विदेशको कुनै पनि ठाउँबाट प्रभु बैङ्क लिमिटेडको उक्त Account Name र Account Number मा रकम जम्मा गरी यस पत्रिकाको विशिष्ट र आजीवन सदस्य बनेर योगदान गर्न सक्नुहुन्छ । विशिष्ट र आजीवन सदस्यता फारम हामीबाट इमेलमार्फत प्राप्त गर्न सक्नुहुन्छ । हुलाकमार्फत पत्रिका उपलब्ध गराइने भएकोले कृपया पत्राचार गर्ने ठेगाना प्रस्ट लेख्न र ठेगाना परिवर्तन भएमा तत्काल जुनसुकै माध्यमबाट खबर गर्नुहुन अनुरोध छ । समयमा पत्रिका प्राप्त नभएको जानकारी जुनसुकै माध्यमबाट प्राप्त भएमा पुनः पठाइने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछौं । नेपाली भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिको श्रीवृद्धिमा तपाईंले प्रदान गर्नुभएको अमूल्य योगदानका लागि हार्दिक धन्यवाद ।

सदस्यता शुल्क

देश/संस्था	विशिष्ट	आजीवन
नेपाल (नेरु) र भारत (भारु)	१०,०००-	५,०००-
संस्थागत र अन्य मुलुक नेरु	२०,०००-	१०,०००-

शब्दाङ्कुरलाई रकम भुक्तानी गर्न QR कोड स्क्यान गर्नुहोस् ।